

2017

Kvalitetsrapport for **Klubben Holme Søndergård**

INDHOLD

KVALITETSRAPPORTEN FOR 2017	2
Kort om klubben Holme søndergaard	3
EFFEKT	6
LÆRING OG UDVIKLING	7
SUNDHED og trivsel	9
Fællesskaber	10
YDELSER	13
Tidlig og rettidig indsats	13
Helhedssyn	16
Samskabelse	17
Vidensbaseret praksis.....	19
ORGANISERING.....	21
Kompetenceudvikling for medarbejdere	21
RESSOURCER.....	21
Unge i klubben.....	21
Medarbejdersammensætning	22
Arbejds miljø og sygefravær	23
ØKONOMI	24
BESTYRELSENS KOMMENTARER.....	25
Bilag 1: Fremmødetilsyn Klubben Holme Søndergård juli- august 2017.....	26

KVALITETSRAPPORTEN FOR 2017

Denne rapport for Klubben Holme Søndergaard er en del af Børn og Unge kvalitetsrapportering i 2017.

Byrådet har vedtaget, at kvalitetsrapporterne skal udgøre et redskab til kvalitetsudvikling og kvalitetssikring på hele 0-18-års området. Rapporterne skal bidrage til at sikre det bedst mulige grundlag for at kvalificere den faglige indsats og den politiske beslutningsproces.

Med børne- og ungepolitikken og Børn og Unge organisatoriske vision 'Stærkere fællesskaber' er der formuleret en ny og ambitiøs vision for børnene og de unge og for Børn og Unge som organisation. Disse visioner er afsæt for det daglige arbejde og for samarbejdet i Børn og Unge. Dette afspejler sig også i indholdet og opbygningen af kvalitetsrapporten. Afsnittet om effekt er således opbygget efter Børn og Unge tre effektmål, og afsnittet om ydelser er opbygget efter Børn og Unge faglige strategier.

Det primære formål med kvalitetsrapporten er at danne afsæt for den lokale dialog om kvalitetsudvikling – med afsæt i overvejelser om ressourcer, styrker og udfordringer. Samtidig er rapporten et vigtigt grundlag for fælles refleksion omkring indsatsen i forhold til børnene og de unge med afsæt i Børn og Unge vision og strategiske ramme.

På børne- og ungeområdet udvikles kvaliteten nemlig først og fremmest i mødet mellem medarbejderne, børnene og de unge og i samarbejde med deres forældre og er udtryk for den effekt, de lokale indsatser har for børnenes trivsel, læring og udvikling.

Rapporten følges op af en kvalitetssamtale hvor rapportens oplysninger drøftes. Ved samtalen indkredses et eller flere særlige udviklingspunkter, hvor der skal iværksættes en ekstra indsats for at løfte kvaliteten. Områdechefen kan også på samtalen tildele et eller flere tilsynspunkter, hvis praksis ikke leder op til lovgivningen eller Aarhus Kommunes standarder/retningslinjer besluttet af Byrådet. Tilsyns- og udviklingspunkterne håndteres og udfoldes i den lokale udviklingsplan.

Kvalitetsrapporten er dermed et centralt element i det ledelsesmæssige tilsyn, der føres med fritids- og ungdomsskoleområdet i Børn og Unge. De samlede resultater drøftes slutteligt i byrådet.

Baggrundsoplysninger om tilbuddet

Specialklubtilbuddet Klubben Holme Søndergaard ligger i det geografiske område, som i Børn og Unge går under navnet Område Skanderborgvej.

74

Børn og unge er pr. 1.8. 2017 indskrevet i tilbuddet.

100 %

Af børnene i klubtilbuddet har et handicap.

Specialklubtilbuddet

Klubben Holme Søndergaard
Nygårdsvej 5, 8270 Højbjerg
Telefon 87 13 81 64

Leder: Eva Borg

E-mail: emb@aarhus.dk

KORT OM KLUBBEN HOLME SØNDERGAARD

Klubben Holme Søndergaard er et særligt klubtilbud oprettet efter servicelovens § 36. Målgruppen er større børn og unge, der på grund af betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne har et særligt behov for støtte, behandling m.v., der ikke kan dækkes gennem deltagelse i et af de tilbud, der er nævnt i §§ 65 og 66 i dagtilbudsloven.

Kommunalbestyrelsen (PPR og Specialpædagogik) visiterer til og træffer afgørelse om visitation til plads i Holme Søndergård.

Klubben modtager de unge i ungdomstilbud efter 7. klasse er afsluttet. Når den unge har afsluttet folkeskolen, kan den unge indskrives i Ungdom+ (seniortilbud) hvor den unge kan være i klubtilbuddet til og med det 20. år.

I samarbejde med Magistraten for sociale forhold og beskæftigelse(MSB) er der etableret to midlertidige ordninger som benævnes hhv. "aflastningsordning" og "forlængelse af seniorordning". Hvoraf den sidstnævnte er under afvikling, da MSB er ved at være fuldt udbygget med boliger til de unge.

Ved vores sidste kvalitetssamtale aftalte vi i klubtilbuddet følgende **udviklingspunkter**:

- 1. Samskabelse med forældrene**
  - 2. Medborgerskab**
  - 3. Kommunikationsstrategi**
-

Som **opfølgning** på vores aftaler har vi...:

Vedr. 1: samskabelse med forældrene

- Vi har sammen med bestyrelsen haft fokus på forældresamskabelse og samarbejde. Der har konkret været afholdt en temaaften, hvor forældrene har udvekslet erfaringer om, hvad der skal ske, når de unge fylder 18 år, og der har efterfølgende været et forældremøde, hvor vi har haft medarbejdere fra Socialforvaltningen til at følge op på de temaer, som bl.a. fremkom på den første temaaften.
- Vi har også genindført forældremøder i Klubbens fem teams, hvor vi også har talt om gensidige forventninger forældre og klub imellem.
- Forældrenes viden omkring deres egen barn inddrages i højere grad i møder omkring det enkelte barn. Vi spørger blandt andet forældrene, om de har temaer til dagsordenen, før den udarbejdes.
- Bestyrelsen bidrager med samskabelse, fordi ledelse og personale tager afsæt i bestyrelsen som et forum for videndeling, hvor medarbejdere og ledelse får en fornemmelse af, hvilke behov og forventninger forældrene har til udvikling af nye initiativer.
- I samarbejde med Langagerskolen, Stensagerskolen og specialdagtilbuddet Skovbrynet er der her i januar 2018 udkommet en fælles forældrefolder om gensidige forventninger.

Vedr. 2: medborgerskab

Vi har arbejdet med prøvehandling i alle teams, hvor vi har afprøvet forskellige ideer og tiltag med det formål at udvikle medborgerskabet. Ud af de prøvehandling har vi gjort os følgende positive erfaringer med medinddragelse af de unge:

- Vi laver i højere grad ting med de unge i stedet for at lave aktiviteter for de unge. De unge er med i planlægningen og udførelsen af aktiviteter.
- Vi giver de unge større valgmuligheder indenfor en kendt og afgrænset ramme.
- Vi synliggør de unges valg på de interaktive IBG-skærme.
- De unge får mulighed for at deltage i de individuelle forældremøder, der omhandler den unge.
- De unge deltager i planlægningen af større tur, eksempelvis vores København-tur.
- Vi har videndelt på tværs af huset f.eks. om, hvordan vi starter dagen sammen med de unge. Opstarten handler dels om, at alle får et overblik over, hvad de skal, hvilke valgmuligheder de har og hvilke ønsker de har til deres klubdag.

Vedr. 3: kommunikationsstrategi

Bestyrelsen har udarbejdet en overordnet strategi for kommunikationen. Nedenstående er hovedpunkterne i kommunikationsstrategien:

-
- Tydelige rammer og klare forventninger til hinanden - vi anerkender og respekterer hinandens roller som henholdsvis unge, forældre og professionelle.
  - En kommunikation der inkluderer – ikke ekskluderer.
  - Let tilgængelige kommunikationskanaler, hvor vi kommunikerer nemt og effektivt, så der frigøres tid til vores kerneopgave – at skabe bedst mulig kvalitet for de unge.
  - Tydelige og fælles retningslinjer for hvor, hvordan og hvornår, vi kommunikerer.
  - Fokus på samskabelse og forældrene som ressource.
-

S

Resultatet af vores opfølgende arbejde med udviklingspunkterne har i særlig grad vist sig ved...:

Vedr. 1

Vi har et konstruktivt samarbejde med forældrene og vi har som medarbejdere et større fokus på at inddrage forældrene, så tidligt som muligt med det formål sammen at skabe de bedste forudsætninger for de unge.

Vedr. 2

Konkrete resultater er ungemøder, flexonsdag, hvor de unge er med til at bestemme aktiviteter i forbindelse med den understøttende undervisning. Generelt mere inddragelse af de unge i hverdagen.

Vedr. 3

- Vi har fået SkoleIntra, som indeholder både forældreIntra og personaleIntra, og i den forbindelse har vi også fået ny hjemmeside. På vores nye hjemmeside er der praktiske og aktuelle informationer til forældre og udefrakommende.
- Klubben har IBG-skærme, som har tilknyttet en app, der gør det muligt for de unge at tilgå IBG-plattformen hjemmefra.
- Vi har udarbejdet introfoldere til både medarbejdere og forældre i brugen af SkoleIntra.
- Alle teams har en team Iphone, som gør det lettere at kommunikere via SMS med forældrene, så dagdagens små og store koordineringer lettes.

EFFEKT

I Aarhus Kommune er kvaliteten i børne- og ungesammenhæng udtryk for effekten af de indsatser og aktiviteter, som dagtilbud, skoler og FU-tilbud iværksætter i samarbejde med forældre og andre, for at sikre børnene og de unge den bedst mulige trivsel, læring og udvikling.

I Aarhus har vi høje ambitioner på alle unges vegne. For at tilgodese dette, er vi opmærksomme på, at unge skal behandles forskelligt og ud fra deres individuelle behov og forudsætninger. Derfor har vi i Børn og Unge fokus på at møde og understøtte børn, unge og deres forældre med en differentieret indsats, under hensyntagen til de udfordringer, talenter og potentialer, den enkelte unge måtte have.

Nedenstående er tilbuddets samlede vurdering af, hvilke resultater, der har været særligt bemærkelsesværdige i de seneste år, og hvilke områder der har behov for yderligere opmærksomhed fremadrettet.

Når vi betragter status for vores arbejde de seneste år, vil vi gerne fremhæve følgende resultater som særligt positive:

- Vi har et attraktivt ungemiljø, hvor de unge oplever sig selv som en del af et fællesskab
  - Klubbens medarbejdere er kompetente specialpædagoger, der arbejder kontinuerligt med at skabe de bedste forudsætninger for, at de unge kan trives og udvikles i klubben. Medarbejderne er i professionel kontakt med de unge, fra de kommer til de går. Det mærker de unge, og det er en af grundene til, at unge generelt gerne vil i Klub.
  - Vi oplever også, at samarbejdet med forældrene fungerer godt. Vi har meget få klager, og der er en god dialog med de forskellige forældre; både via kontaktbøger, Moment Dairy, Intra, mails, SMS, mobil samtaler og den direkte dialog, når forældrene kommer i Klubben.
-

Når vi betragter status for vores arbejde de seneste år, kan vi se, at vi har behov for at fokusere yderligere på følgende punkter, hvor vi ikke er nået helt i mål:

- Vi er kommet godt i gang med en mere tydelig og ensartet kommunikation via medier, bl.a. brugen af Intra, men vi har stadig udfordringer med at få rettidige tilbagemeldinger fra forældrene til f.eks. ferietilmelding. Det betyder meget for effektiv brug af vores medarbejderressourcer, så vi skal fortsat arbejde med at forbedre samarbejdet med forældrene omkring dette.
  - Indsatsen omkring medborgerskab skal fortsat være et udviklingspunkt; f.eks. kunne vi være mere fokuserede på, hvilke kompetencer den enkelte har brug for med henblik på at blive så selvstændig som muligt. Det kunne eksempelvis være træning i selv at tage bussen til og fra Klub. Det kan vi bl.a. gøre ved at øge medarbejdernes kendskab til de livsvilkår, som venter de unge, når de flytter hjemmefra.
-

LÆRING OG UDVIKLING

Børn og Unges læring og udvikling sker gennem en mangfoldighed af læringsprocesser, og kan tilrettelægges på mange forskellige måder. Fritidstilbuddene kan særligt bidrage ved at præsentere de unge for alternative læringsmiljøer, der virker befordrende for de unges personlige udvikling, trivsel og motivation til læring og uddannelse.

Aarhus Kommunes effektmål vedr. læring og udvikling:

Alle børn og unge udvikler og udfolder deres potentialer optimalt. De er aktive i egen læring, er motiverede, ihærdige og vedholdende, og har de faglige, personlige, sociale og kulturelle kompetencer, der skal til, for at ruste dem til deres videre uddannelses-/dannelsesforløb.

LYST TIL AT LÆRE

Unge lærer i alle de sammenhænge, som de indgår i. Det gælder både i den frie leg med andre børn og i samspillet med voksne. Måden hvorpå samspillet foregår, har dog betydning for, hvor stort et læringsudbytte, barnet får.

Andelen af forældre til unge i tilbuddet, der er 'tilfredse' eller 'meget tilfredse' med tilbuddets indsats for at....:

	Klubben 2013	Klubben 2015	Klubben 2017
... Personalets pædagogiske indsats for at styrke dit barns personlige kompetencer (fx nysgerrighed, ihærdighed og selvstændighed)	-	77,6%-	97%

Kilde: Aarhus Kommunes forældretilfredshedsundersøgelse.

	Klubben 2013	Klubben 2015	Klubben 2017
... Klubbens indsats for at gøre dit barn parat til det videre forløb efter skolen?	-	66,7%-	94%

PERSONLIG UDVIKLING OG DANNElse OG KOMMUNIKATION

Gode sprogfærdigheder er afgørende for unges trivsel, læring og udvikling. Sproget er fundamentet for at kunne kommunikere og lære noget nyt. Samtidig er det et vigtigt redskab til at kunne sætte ord på sine følelser og meninger

For at kunne udvikle deres personlighed er det også vigtigt, at unge mødes anerkendende og medlevende af deres omverden. Det betyder, at de skal udfordres og støttes i deres personlige udvikling samtidig med, at de oplever sig værdsat som dem, de er. Det er derfor vigtigt, at der skabes rum til, at de unge kan være nysgerrige, udforske verden, øve sig og udvikle egen identitet og selvstændighed.

Andelen af forældre til unge i klubtilbuddet, der er 'tilfredse' eller 'meget tilfredse' med klubtilbuddets indsats for at....:

	Klubben 2013	Klubben 2015	Klubben 2017
... Udvikle dit barns evner til at skabe relationer og kommunikere?	-	84,0%-	93%

Kilde: Aarhus Kommunes forældretilfredshedsundersøgelse.

	Klubben 2013	Klubben 2015	Klubben 2017
... Klubbens pædagogiske indsats i forhold til dit barn?	-	88,5%	100%

Kilde: Aarhus Kommunes forældretilfredshedsundersøgelse.

KULTUR OG KREATIVITET

Kunst og kultur appellerer til forskellige sanser hos børn og unge, og den er med til at stimulere læringsprocesser ved at pirre deres fantasi og nysgerrighed – og give dem gode muligheder for at udfolde sig aktivt og kreativt. International forskning viser desuden, at tidlig æstetisk stimulering af børn og unge har en betydelig personlig, faglig og samfundsmæssig effekt. Kunst og kultur rummer alternative måder at tænke på og være sammen på. Ved at inddrage kunst- og kulturaktiviteter i klubben kan der således opstå nye muligheder for, at alle unge kan føle sig som en del af fællesskabet på baggrund af fælles oplevelser og aktiviteter.

Andelen af forældre til unge i klubtilbuddet, der er 'tilfredse' eller 'meget tilfredse' med klubtilbuddets indsats for....:

	Klubben 2013	Klubben 2015	Klubben 2017
... Klubbens indsats for at stimulere dit barns kreativitet og fantasi?		82,4%	92%

Kilde: Aarhus Kommunes forældretilfredshedsundersøgelse.

Ovenstående giver anledning til følgende refleksioner:

Klubben arbejder ud fra de unges interesser og forudsætninger med følgende:

- Sølund, musikfestival for mennesker med udviklingsnedsættelse.
- Fælles sang og musik i Klubben
- Teaterprojekter
- Kreaværksted
- Cafe cool, der er et mødested i Aarhus C for mennesker med udviklingsnedsættelse
- Ja dak, der er en kulturforening for institutioner i Region Midt.
- Deltagelse i Ungdommens Vårsalong, der er en kunstudstilling for alle unge i Danmark

Ovenstående giver de unge oplevelser og erfaringer sammen med andre til gavn for deres kreativitet og personlige udvikling

SUNDHED OG TRIVSEL

Børnenes og de unges trivsel er af stor betydning for både den enkelte elev og de sociale fællesskaber de indgår i. Det er ligeledes en afgørende betingelse for et godt læringsmiljø der fremmer elevernes lyst og mulighed for at lære. Endelig er et godt barndoms- og ungdomsliv et vigtigt afsæt for et godt voksenliv.

Aarhus Kommunes effektmål vedr. sundhed og trivsel:

Alle børn og unge har en god og sund opvækst. De trives, er glade og robuste, og de har selvværd og mod på tilværelsen. De er aktive i forhold til egen livskvalitet og er i stand til at træffe reflekterede og kloge valg.

BEVÆGELSE OG SUNDE VANER

Motion og bevægelse er en del af en sund opvækst. Det er derfor vigtigt, at der i de unges hverdag i klubben skabes rum for at bruge sin krop og bevæge sig. Kropsbevidsthed er et vigtigt fundament for unges udvikling og selvforståelse. Som en effekt af bevægelse og kropskendskab udvikles barnets selvtillid og sociale kompetencer, og barnet får mere overskud til at lære.

Andelen af forældre til de unge i klubtilbuddet, der er 'tilfredse' eller 'meget tilfredse' med ...:

	Klubben 2013	Klubben 2015	Klubben 2017
... Aktiviteterne i klubben?	-	88,2%	91%

Kilde: Aarhus Kommunes forældretilfredshedsundersøgelse.

DE UNGES TRIVSEL

Trivsel er fundamentalt for, om man har lyst til at lære eller være en del af fællesskabet, anerkendelse for sit værd er en væsentlig forudsætning for, at børn og unge udvikler sig til glade og robuste voksne. At trives i sin daginstitution kræver blandt andet, at man som barn er tryk, føler sig set, hørt, anerkendt og udfordret. Det kræver nærværende og omsorgsfulde voksne og et godt samarbejde mellem forældre og institution.

Andelen af forældre til de unge i klubtilbuddet, der er 'tilfredse' eller 'meget tilfredse' med...:

	Klubben 2013	Klubben 2015	Klubben 2017
... Dit barns trivsel i klubben?		92,3%	95%

Kilde: Aarhus Kommunes forældretilfredshedsundersøgelse.

Ovenstående giver anledning til følgende refleksioner:

Vi har i klubben fokus på kosten, og vi sikrer, at de daglige måltider tager afsæt i de enkeltes behov. Blandt andet ved at tage hensyn til de unges handicap og religion.

Vi har sølvmærket i økologi og arbejder med affaldssortering.

Til gavn for de unges fysik og velvære har vi:

- Cykelture
- Gåture
- Sansoplevelser(børster, fodbad)
- Yoga
- Wellness
- Klubhåndbold
- Hal-aktiviteter
- Udeliv

FÆLLESSKABER

Alle børn og unge skal føle sig inkluderede, værdsat og anerkendt. At være en del af og deltage i fællesskaber er en vigtig faktor i de unges liv. Det er derfor vigtigt, at alle unge får lov til at møde og indgå i forskellige fællesskaber, hvor de kan lære nyt om sig selv og deres omverden. At indgå i fællesskaber giver samtidig de unge værdifulde erfaringer og er med til at udvikle deres sociale kompetencer og respekt for andres værdier, holdninger og livsformer.

Om fællesskaber har Aarhus Byråd besluttet følgende overordnede effektmål:

”Alle børn og unge er en aktiv og værdsat del af et forpligtende fællesskab. De respekterer deres medmennesker og begår sig i forskellighed og mangfoldighed. De deltager aktivt i samfundet som demokratiske medborgere og er bevidste om deres medansvar for det samfund, de lever i.”

Sociale kompetencer udvikles gennem hele livet, men i barndommen dannes basale sociale mønstre, og det er her, at kimen til unges forståelse for sociale relationer og fællesskaber grundlægges. Sociale relationer er et væsentligt afsæt for unges trivsel og udvikling, og anerkendelse fra andre er en forudsætning for barnets eksistens som socialt individ.

DE UNGES SOCIALE KOMPETENCER

Sociale kompetencer udvikler sig i fællesskaber og gennem relationer til andre – for eksempel i venskaber, i leg og i gruppesammenhænge. Sociale relationer er en forudsætning for unges trivsel og udvikling. Anerkendelse fra andre er en forudsætning for barnets eksistens som socialt individ.

Andelen af forældre til de unge i klubtilbuddet, der er 'tilfredse' eller 'meget tilfredse' med klubtilbuddets indsats for...:

	Klubben 2013	Klubben 2015	Klubben 2017
... At skabe et godt socialt fællesskab i klubben?	-	-	93%

Kilde: Aarhus Kommunes forældretilfredshedsundersøgelse.

Andelen af forældre til unge i klubtilbuddet, der er 'tilfredse' eller 'meget tilfredse' med klubtilbuddets indsats for...:

	Klubben 2013	Klubben 2015	Klubben 2017
... Klubbens indsats for at skabe meningsfulde og gode relationer mellem dit barn og andre unge?		80,0%	88%

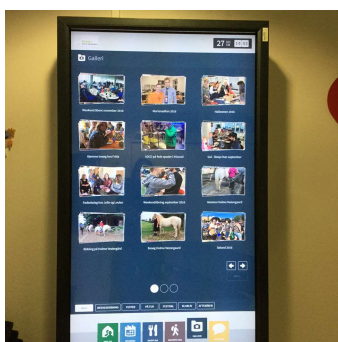
Kilde: Aarhus Kommunes forældretilfredshedsundersøgelse.

Ovenstående giver anledning til følgende refleksioner:

Ungdomsliv og fællesskab hænger meget sammen her i Klubben.

Vi har succesfulde aktiviteter som:

- Fester med både nuværende og tidligere unge i KHS
- Dreng- og pige-grupper, hvor der tales om de ting, der optager dem hver især. De to grupper laver aktiviteter for hinanden.
- Lejrture for Klubbens ældste, kaldet U+.
- Åbningstider, der er tilpasset de unge
- "Åbne" døre på tværs af hele KHS – de unge er ikke bundet til at være i den samme gruppe, men kan bevæge sig derhen, hvor de gerne vil være.
- Ungemøder og ungeudvalg.
- Samarbejde med fritids- og ungdomsklubben Holme Vestergård

BAGGRUNDSOPLYSNINGER

Ydelser, organisering og ressourcer

YDELSER

TIDLIG OG RETTIDIG INDSATS

Børn og Unges strategi for Tidlig og rettidig indsats

Som ansatte i Børn og Unge har vi høje ambitioner på alle børn og unges vegne. Vi er tydelige på, hvad vi sammen med børnene, de unge og deres forældre gerne vil opnå, hvilken progression der er sket indtil nu og hvad næste skridt er.

Tidlig, rettidig indsats og forebyggelse er for alle børn og unge uanset alder, samt de fællesskaber de indgår i. Vores fokus er både på at styrke de børn og unge, der kan selv, understøtte de sårbare og hjælpe dem, der har behov. Vi arbejder med de bagvedliggende årsager til risikoadfærd. Vi har derfor fokus på at styrke de beskyttende faktorer og mindske betydningen af risikofaktorerne hos alle børn og unge og deres familier. Den, der finder grund til bekymring, har også et ansvar for at reagere.

En vigtig nøgle i arbejdet med at give alle børn og unge i Aarhus muligheder for et godt liv, er en tidlig, rettidig indsats allerede ved de første små tegn på mistrivsel. Forebyggelsen skal være sammenhængende og helhedsorienteret på tværs af alder og problemstillinger, og indsatserne skal rettes mod den enkelte, fællesskabet og rammerne omkring unges opvækst.

Af konkrete indsats, vi har sat i værk i klubtilbuddet for at sikre tidlig og rettidig indsats for de unge i klubben, vil vi gerne fremhæve følgende:

- Vi tager initiativ til at lave en grundig opstart med de nye unge ved at iværksætte følgende.
  - Før opstart tilbydes forældrene et informationsmøde om klubtilbuddets indhold, rammer og vilkår.
  - Forældre inviteres til et besøg i Klubben sammen med deres barn. Den unges gruppepædagog inviterer, så der kan laves indledende aftaler.
  - SFO-besøg med de unge, som skal i Klub.
  - Efter tilladelse fra forældrene afholdes overleveringsmøder med Stensagerskolen og vi læser de unges udviklingsbeskrivelser og visitationsmateriale.
- Som rettidig og forebyggende indsats har alle unge hver især tilknyttet et kontakt-team bestående af to pædagoger. De har en særlig forpligtigelse til holde fokus og samle op ift. den unges trivsel og udvikling. På teammøderne deles opmærksomheder og bekymringer ift. alle teamets unge, og der handles ud fra det.
- Der afholdes netværksmøder, når vi har større bekymringer, og vil følge op på iværksatte tiltag.
- Vi arbejder med tværfagligt samarbejde.
- Vi benytter konsulentydelse fra PPRS ved pædagogiske udfordringer ift. de unge, så de unge sikres den bedst mulige pædagogiske indsats.
- Vi afholder status-udviklingssamtaler, hvor de unge kan være med.
- Vi deltager i eksterne møder omkring de unge.

- Vi tilstræber at medarbejderne har opdateret faglig viden inden for specialområdet og de unges aktuelle behov.

Kilde: Klubtilbuddets indberetning

For at sikre en tidlig og rettidig indsats i forhold til de unge i vores klubtilbud, har vi blandt andet gjort brug af:	Slet ikke	I mindre grad	I nogen grad	I høj grad	I meget høj grad
PPR	☐	☐	☐	☐	☒
BUC	☐	☒	☐	☐	☐
Egen læge	☐	☒	☐	☐	☐
Fysioterapi	☐	☐	☒	☐	☐
Ergoterapi	☐	☒	☐	☐	☐
Handicapcenteret	☐	☐	☐	☒	☐
Ekstern supervisor	☒	☐	☐	☐	☐
Samarbejde med forældrene	☐	☐	☐	☒	☐
Samarbejde med skolen	☐	☐	☐	☒	☐
Kompetenceudvikling i medarbejdergruppen	☐	☐	☐	☒	☐
Egne materialer og observationer	☐	☐	☐	☐	☒
Andet: Voksenhandicap gør vi i høj grad brug af					

Kilde: Klubtilbuddets indberetning

En vigtig nøgle i arbejdet med at give alle børn og unge i Aarhus muligheder for et godt liv, er en tidlig, rettidig indsats allerede ved de første små tegn på mistrivsel. Aarhus Byråd har derfor besluttet, at omprioritere og investere i tidlige forebyggende indsatser i perioden 2016-2018. Forebyggelsen skal være sammenhængende og helhedsorienteret på tværs af alder og problemstillinger, og indsatserne skal rettes mod den enkelte, fællesskabet og rammerne omkring børnenes og unges opvækst.

Af konkrete indsatser, som vi har sat i værk i forhold til at sikre tidlig opsporing og forebyggelse, vil vi gerne fremhæve følgende:

- Prøvehandling i samarbejde med Socialforvaltningens projekt "Tættere på familien": et projekt med fremskudte sagsbehandlere, hvilket betyder at de kommer to sagsbehandlere i klubben hver 3. uge i et halvt år. De taler med de unge, forældrene og medarbejderne. Et styrket samarbejde har en positiv effekt på helhedsindsatsen omkring den enkelte unge.
- Konkret samarbejde med Stensagerskolen om enkelte unge.
- Netværksmøder med skoler, aktivitetscenter, PPRS, forældre og pårørende og med Socialforvaltningen.
- Konkret samarbejde med voksenhandicap-institutioner som for eksempel Lyngåskolen, Bøgeskovgård, Tingagergården og koordinator for VoksenHandicap.

På baggrund af de iværksatte indsatser kan vi se følgende positive effekt:

- Skiftet fra SFO til klub og fra skoledag til klubdag bliver mindre konfliktfyldt; det giver de unge øget trivsel og udvikling.
- Det styrkede samarbejde med Stensagerskolen sætter mere fokus på samme mål og udviklingspunkter med hver vores kompetencer.
- Fald i magtanvendelser og vold mod medarbejdere.
- Det samlede kendskab til, hvad de forskellige enheder bidrager giver en kvalificeret helhedsindsats omkring den enkelte ung. Det kan blandt andet ses som resultat af prøvehandlingen med fremskudte sagsbehandlere i Klubben.

INKLUSION – UNGE MED SÆRLIGE BEHOV

Målet for inklusion i Aarhus Kommune gælder for alle børn og unge – uanset om de er i almen eller specialtilbud. Stærke mangfoldige fællesskaber ses som afgørende for børnenes/de unges trivsel og læring.

Inklusion lykkes, når alle børn og unge trives, lærer og udvikler sig, når den enkelte gavner fællesskabet og når fællesskabet gavner den enkelte.

I vores klubtilbud arbejder vi med inklusion følgende måde:

- Vi har et åbent hus, hvor de unge færdes på kryds og tværs. Fundamentet for at indgå i et fællesskab er, at de unge har en sikker base for at indgå i store og små fællesskaber. Man kan selv vælge til og fra i forhold til, hvor man vil være henne.
- Forudsætningen for at indgå positivt fællesskabet er også at kunne vælge fællesskabet fra, eller en tryghed ved at blive skærmet vha. de fysiske rammer, som medarbejderen sætter op. Sidstnævnte gør vi eksempelvis i grøn gruppe, som er en gruppe for unge med behov for særlig struktur.
- Det inkluderende fællesskab skal være meningsgivende. Det skal være sjovt at bidrage med en sang eller lignende, men at lytte er også at være en del af fællesskabet.

- Det positive fællesskab skal være et fællesskab, hvor alle kan bidrage med hver deres input. Vi skaber nogle rum, hvor man øver sig i at være en del af fællesskabet. Eksempelvis sidste års musical, hvor alle unge havde forskellige roller, hvor alle unge uanset handicap kunne være med
  - Vi skaber et frirum for de unge, som de ikke finder hjemme i familiens rammer. De unge skiller sig ud i de fleste kontekster, de indgår i men her skiller alle sig ud. Det giver dem mulighed for at deltage i et inkluderende fællesskab.
  - Inklusion for os handler også om at være en del af et fællesskab udenfor klubbens rammer, og føle sig som en del af – og kunne gebærde sig i - det omgivende samfund. Vi tager eksempelvis de unge med ud og besøger bosteder, så de kan se, hvordan man kan bo som voksen. Det er en del af det at gøre dem klar til voksenlivet og vise dem en verden udenfor Klubben.
- I den forbindelse ser vi en særlig forpligtelse til at introducere de unge til medier. De unges medieforbrug er ikke rammesat af de voksne på samme måde som tidligere. Vi er i gang med at lave en mediefolder, hvor vi har lavet klare regler de unges brug af sociale medier i klubtiden. Det at skabe fællesskaber og relationer på de sociale medier er et område, som vi arbejder på. Vi har en erkendelse af, at det ikke er noget, vi kan kontrollere, men noget som vi gerne vil hjælpe de unge med at mestre. Vigtigst for os er at have klare retningslinjer for brugen af sociale medier, som både medarbejdere, forældre og de unge kender.

Forudsætninger for at skabe det inkluderende fællesskab

- Det er essentielt, at vi har en indgående viden og kendskab til den enkelte unge. Derved kan de unge deltage i fællesskabet på den måde, de magter og evner det.
- Der må skabes tryghed for den enkelte unge, for at de kan blive en del af fællesskabet. Det gør vi blandt andet ved at skabe nogle faste og genkendelige rammer, som de kender og kan finde ud af at navigere i.
- Vi er i stand til at skabe nogle forudsætninger for fællesskabet, hvor alle kan være med på det niveau, som de evner og magter. Eksempelvis afholder vi et motionsløb, hvor det for nogle unge kan være for meget, at der kommer deltagere udenfor, og derfor lader vi dem løbe eller gå løbet før andre kommer, eller andre tiltag, der gør det overskueligt og trygt for den enkelte at deltage.

Kilde: Klubtilbuddets indberetning

HELHEDSSYN

Børn og Unges strategi for Helhedssyn

Som ansatte i Børn og Unge har vi et helhedsorienteret og balanceret fokus på børnenes og de unges dannelse, sundhed og trivsel, samt deres udvikling af faglige, personlige, sociale og kulturelle kompetencer.

Vores udgangspunkt er, at alle børn og unge trives og udvikler sig, når de har passende udfordringer, ser mening og oplever anerkendelse og social samhørighed i forpligtende, rummelige og givende fællesskaber. Vi styrker børnenes og de unges motivation, livsduelighed, robusthed og vedholdenhed. Vi gør det ved at anerkende børn og unge for det, de er, og det de gør, og ved at skabe gode rammer for fordybelse.

Stadig mere forskning peger på, at udviklingen af børns og unges personlige og sociale kompetencer er lige så vigtige som udviklingen af de kognitive og intellektuelle kompetencer. Det er derfor vigtigt at sikre et helhedssyn, hvis børnenes trivsel, læring og udvikling skal understøttes bedst muligt.

Af konkrete indsatser, vi har sat i værk i klubtilbuddet for at sikre et helhedssyn i vores pædagogiske praksis, vil vi gerne fremhæve følgende:

Vi har øje på de enkeltes trivsel og udvikling; vi sammensætter vores ungegrupper ud fra vores aktuelle kendskab på tværs af alder og funktionsnedsættelser; hvis vi – måske sammen med forældrene- bliver opmærksomme på, at deres udviklingsmuligheder og trivsel bliver bedre tilgodeset i en anden gruppe, foretager vi et gruppeskift.

Vi er i 2017 gået fra 3 til 4 teams i ungdomsafdelingen, fordi vi kunne se, at ungetallet fortsat ville holde sig omkring de 50 unge. De mindre grupper betyder bedre overblik for pædagogerne og mere tryk for de unge.

Kilde: Klubtilbuddets indberetning

PÆDAGOGISK HELHEDSSYN

Når vi arbejder med et pædagogisk helhedssyn, gør vi det med fokus på at...:	Slet ikke	I mindre grad	I nogen grad	I høj grad	I meget høj grad
...styrke de unges personlig kompetencer (fx nysgerrighed, ihærdighed og selvstændighed)	☐	☐	☐	☒	☐
...styrke de unges evne til at skabe relationer og kommunikere	☐	☐	☐	☒	☐
...styrke de unges sproglige udvikling	☐	☐	☐	☒	☐
...styrke de unges fysiske og motoriske udvikling	☐	☐	☐	☒	☐
...styrke de unges kreativitet og fantasi	☐	☐	☐	☒	☐
...sikre at de unge oplever naturen	☐	☐	☒	☐	☐
Andet:					

Kilde: Klubtilbuddets indberetning

SAMSKABELSE

Børn og Unges strategi for Samskabelse

Som ansatte i Børn og Unge ser vi et gensidigt forpligtende samarbejde på tværs af Aarhus Kommune og med det omgivende samfund som afgørende for, at alle børn og unge udvikler sig bedst muligt. Vi ser samspillet med børnene, de unge og deres forældre som det vigtigste. Alle børn, unge og forældre skal opleve, at de bliver set, hørt og har indflydelse.

Samskabelse forudsætter, at vi kommunikerer rettidigt og problemløsende på baggrund af fyldestgørende information. Det forudsætter også, at vi møder børn, unge og forældre med respekt, tillid, ligeværd og anerkendelse af hinandens forskellige roller og kompetencer.

Samskabelse kræver, at vi prioriterer det. Sammen med børnene, de unge og deres forældre skal vi finde tid og rum til at skabe fælles mål og viden – og med det afsæt udvikle nye fælles løsninger.

Når der tales om samskabelse, er der tale om en åben tilgang, hvor samarbejdet bliver et fælles anliggende, og hvor alle involverede parter i videst mulige omfang er ligeværdige – det gælder både i kommunikation, beslutningsproces og opgaveløsning.

Af konkrete indsatser, vi har sat i værk for at understøtte samskabelse i vores dagtilbud, vil vi gerne fremhæve følgende:

- Flere foraer hvor vi mødes med forældrene; det styrker fællesskabet og ikke mindst de unges livskvalitet. F.eks. temamøder og forældremøder på teamniveau.
- Vi ser forældrene som erfaringseksperterne ift. deres eget barn og barnets handicap; vi er blevet mere bevidste om at lytte til forældrene og spørge forældrene til råds ift. de unge.

Kilde: Klubtilbuddets indberetning

FORÆLDRENE'S OVERORDNEDE TILFREDSHED

Andelen af forældre til unge i klubtilbuddet, der er 'tilfredse' eller 'meget tilfredse' med...:

	Klubtilbuddet 2013	Klubtilbuddet 2015	Klubtilbuddet 2017
... samarbejdet mellem klubtilbud og hjem alt i alt		94,2%	98%
De fysiske rammer indendørs (lokaler, inventar, plads, mv.)?		100,0%	100%

Kilde: Aarhus Kommunes forældretilfredshedsundersøgelse.

	Klubtilbuddet 2013	Klubtilbuddet 2015	Klubtilbuddet 2017
Klubbens åbningstider?		84,6%	100%
De fysiske rammer indendørs (lokaler, inventar, plads, mv.)?		100,0%	100%
De udendørs faciliteter og arealer (legeplads mv.)?		94,2%	100%

DEN DAGLIGE KONTAKT OG KOMMUNIKATION

Forældrenes oplevelse af klubtilbuddet er ofte tæt forbundet med den måde, de bliver mødt på, når de afleverer og henter deres barn. Det er blandt andet her, at kimen til et godt og tillidsfuldt samarbejde bliver grundlagt. Forældretilfredshedsundersøgelsen har da også vist en tæt sammenhæng mellem forældrenes samlede tilfredshed med samarbejdet og deres tilfredshed med det daglige møde med personalet.

Andelen af forældre til unge i klubtilbuddet, der er 'tilfredse' eller 'meget tilfredse' med...:

	Klubtilbuddet 2013	Klubtilbuddet 2015	Klubtilbuddet 2017
Den løbende dialog med personalet om dit barns trivsel, læring og udvikling		88,5%	85%
... Klubbens digitale kommunikation fx via nyhedsbreve, facebook og hjemmeside	-	84,0%	85%

Kilde: Aarhus Kommunes forældretilfredshedsundersøgelse.

DELTAGELSE I SAMARBEJDET OG DIALOGEN MED PERSONALET

Samarbejde mellem dagtilbud og forældre har afgørende betydning for de unges læring og udvikling. Forskning viser blandt andet, at et af de parametre, der kendetegner de rigtig gode dagtilbud, netop er inddragelsen af forældrene i de unges læring - og i særlig grad den vejledning, som dagtilbuddene giver forældrene i forhold til at understøtte de unges udvikling læring i hjemmet.

For at skabe et velfungerende og tillidsfuldt samarbejde er det imidlertid vigtigt, at man har en tydelig kommunikation og dialog om de indbyrdes forventninger, man har til hinanden. Er det ikke tilfældet, kan der let opstå misforståelse og frustration, hvilket kan være fatalt for samarbejdet.

Andelen af forældre til unge i klubtilbuddet, der 'i høj grad' eller 'meget høj grad' ...:

	Klubtilbuddet 2013	Klubtilbuddet 2015	Klubtilbuddet 2017
Samarbejdet mellem dit barns skole og klub?	-	63,0%	98%
Oplever du, at personalet inddrager din viden om dit barn i arbejdet med barnet?			92%
Oplever du en god dialog med personalet om, hvordan du kan styrke dit barns trivsel, læring og udvikling? (Fx ved at læse sammen med barnet)			87%

Kilde: Aarhus Kommunes forældretilfredshedsundersøgelse.

VIDENSBASERET PRAKSIS

Børn og Unges strategi for Vidensbaseret praksis

Som ansatte i Børn og Unge stræber vi efter excellent praksis. Derfor skal vi blive klogere sammen. Vi udvikler vores praksis med afsæt i bred og sammenhængende viden. Vi inddrager både børns, unges, forældres og professionelles viden, egne data og forskning. Vi er åbne, fagligt nysgerrige og reflekterende over praksis – og vi tør både flytte os eller stå fast, når det er nødvendigt. Vi skaber bedre resultater ved systematisk at dele relevant viden med hinanden og anvende den i egen og fælles praksis.

Af konkrete indsatser, vi har sat i værk for at sikre en stærk og vidensbaseret praksis i vores klubtilbud, vil vi gerne fremhæve følgende:

- Vi arbejder både som ledere og medarbejdere med at basere vores vurderinger på viden fra praksis og forskning, data og konkrete erfaringer.
- Vi søger sparring både internt og eksternt med det formål at forbedre praksis. Pt. samarbejder vi med specialdagtilbuddet Skovbrynet på lederteamniveau.
- Vi er så småt i gang med at arbejde med faglig sparring på tværs af team i KHS – det er afhængig af hvilke pædagogiske udfordringer, der er i de enkelte team. Vi arbejder med at dele erfaringer og viden på fællesmøder, og der er positive tilbagemeldinger fra medarbejderne.
- Lederteamet har i 2016-17 startet på et læringsforløb kaldet LOKE, som bl.a. underbygger en vidensbaseret praksis. Lederteamet har derfor fået mere systematisk fokus på datagrundlaget for pædagogiske beslutninger.

Kilde: Klubtilbuddets indberetning

ANVENDTE PÆDAGOGISKE METODER

Med pædagogiske metoder menes teoretisk funderede og/eller systematiske afprøvede og anerkendte metoder til planlægning, udvikling og dokumentation af den pædagogiske praksis.

I vores dagtilbud tager vi i særlig grad afsæt i følgende metoder i vores almene pædagogiske arbejde:

- Neuropædagogik som pædagogisk fundament i huset
- TEACCH tænkning – den unge skal blive så selvstændig og selvhjulpet som muligt.
- Low Arousal - en ikke voldelig og konfliktnedtrappende tilgang
- Tegnstøttende kommunikation som støtte til det verbale sprog

Som redskaber benytter vi:

SMTTE-model benyttes til pædagogisk planlægning og udvikling

Prøvehandlinger – til afprøvning af nye tiltag før der bliver implementeret generelt

Ungeundersøgelser – f.eks. i forhold til trivsel, social IT

Kilde: Klubtilbuddets indberetning

ORGANISERING

KOMPETENCEUDVIKLING FOR MEDARBEJDERE

Alle unge er forskellige og har forskellige kompetencer og behov, et forhold det kan være vigtigt at holde sig for øje, når der ansættes nye medarbejdere. Er der eksempelvis behov for at supplere medarbejdergruppen med en særlig faglig ekspertise inden for et specifikt område, er det vigtigt at prioritere medarbejdere med høj anciennitet og mange erfaringer, eller er der mest af alt brug for sociale, kulturelle eller køns-mæssige rollemodeller for de unge?

I det forgangne år har vi haft særligt fokus på at op-prioritere medarbejdernes kompetencer på følgende områder...:	Slet ikke	I mindre grad	I nogen grad	I høj grad	I meget høj grad
Neuropædagogik/Neuropsykologi			x		
Unge læreprocesser			x		
Unge relationsdannelse og sociale kompetencer				x	
Unge kommunikation					
Krop og bevægelse/unges motoriske udvikling		x			
Kultur og musik			x		
IKT og pædagogisk IT				x	
Evaluering og undersøgelse af pædagogisk praksis			x		
Andet: Robusthed/teambuilding i høj grad					

RESSOURCER

UNGE I KLUBBEN

Indskrivningsoplysninger	Klub	Klub	Klub
	2015	2016	2017
Antal unge indskrevet i klubben	72	66	73
Gennemsnitligt antal unge pr. medarbejder	2,6	2,5	2,8

Opgjort pr. 16/12

MEDARBEJDERSAMMENSÆTNING

Kilde: Børn og Unges administrative systemer. Gennemsnitlig opgørelse for perioden 1/8-31/7.

Antal fuldtidsmedarbejdere medarbejdere i klubtilbuddet fordelt på faggrupper:	Klub	Klub	Klub
	2015	2016	2017
Pædagoger	18,58	19,23	19,2
Pædagogmedhjælpere/Ikke uddannet klubmedarbejder	2,13	0,68	0,78
Teknisk og administrativt personale	0,7	0,92	0,89
Husassistent	0,26	0	0
Ledere (dagtilbudsleder, pædagogiske ledere og souschefer)	3	3	3
Pædagogstuderende	2,08	1,44	1,14
Rengøringsassistenter	1,41	1,41	1,41
I alt	28,16	26,71	26,41

Kilde: Børn og Unges administrative systemer. Gennemsnitlig opgørelse for perioden 1/8-31/7.

Kønsfordeling i klubtilbuddet	Klub	Klub	Klub
	2015	2016	2017
Andel mænd ansat i klubtilbuddet	26 %	17 %	21 %
Andel kvinder ansat i klubtilbuddet	74 %	83 %	79 %

Gennemsnitlig opgørelse for perioden 1/12-30/11.

ARBEJDSMILJØ OG SYGEFRAVÆR

Arbejds miljø og trivsel har stor indflydelse på løsning af kerneopgaven. En høj social kapital i form af en god samarbejdsevne baseret på en høj grad af tillid og retfærdighed på arbejdspladsen giver mere motiverede og engagerede medarbejdere og en højere produktivitet. Social kapital kan således betragtes som et nøglebegreb, når der tales om arbejds miljø

Medarbejdernes vurdering af arbejdsmiljøet: "medarbejdernes vurdering af..."	Klub 2015	Klub 2017	Kommunen 2017
... relationer til kollegaer	80	83	73
... relationer til andre grupper	-	71	64
... relationer til nærmeste leder	68	79	73
... relationer til arbejdspladsen som helhed	67	74	65

Kilde: Aarhus Kommunes ArbejdsPladsVurdering og Social kapital måling

Sygefravær blandt medarbejdere	Klub 2015	Klub 2016	Klub 2017	Kom- munen 2017
Gennemsnitligt antal sygefraværsdage pr. medarbejder i alt	8,55	12,63	13,91	12,97
Gennemsnitligt antal sygefraværsdage pr. medarbejder med sygefraværsperioder under 14 dage	8,25	10,17	8,62	7,56

Opgjort i perioden 1/12 - 30/11

Vold og trusler	Klub 2015	Klub 2016	Klub 2017
Vold- og trusselsindberetninger indberettet i LIS	142	93	79

Kilde: Børn og Unges Ledelsesinformation (LIS)

Magtanvendelser	Klub 2015	Klub 2016	Klub 2017	Kom- munen 2017
Antal magtanvendelser	7	13	8	-

Kilde: Opgjort i PPR.

Ovenstående oplysninger i forhold til arbejdsmiljøet giver anledning til følgende refleksioner:

Ovenstående data er udtryk for at vi har et godt arbejdsmiljø, som vi kontinuerligt arbejder forebyggende med på alle niveauer:

- Lederteam
- Arbejdsmiljøgruppen
- Forretningsudvalget til LMU (bestående af Klubleder, arbejdsmiljørepræsentant og tillidsmand)
- LMU
- Medarbejderteam

Det er meget positivt at vi har et fald i magtanvendelser og vold mod medarbejder; vi oplever, at vi generelt er klædt godt på fagligt, når der sker vold mod medarbejder, og vi er nødt til at gribe til magtanvendelser. Senest har vi genopfrisket vores viden omkring magtanvendelse gennem oplæg fra pædagogisk konsulent Birgit Høg. Det er dog et faktum, at det er af stor betydning, hvordan vores ungegruppe er sammensat, og det kan skifte år for år.

Vi har et relativt højt sygefravær, som med den viden vi har aktuelt, ikke primært skyldes belastninger i arbejdsmiljøet. Faktum er dog, at pædagogerne er fysisk tæt på de unge, og derved i høj grad er udsat for at blive smittet.

ØKONOMI

Børn og Unges decentralisering følger de fælles kommunale retningslinjer om, at det akkumulerede overskud ikke må ligge over 10 %, mens et underskud ikke må være større end 5 % af det samlede budget. Siden 2011 har der været særligt fokus på overholdelse af de udmeldte budgetter. Det har derfor krævet særlige aftaler at overskride budgettet.

Budget og regnskab	Klub 2015	Klub 2016	Klub 2017
Klubtilbuddets samlede budget	13.202.519	12.570.022	-
Klubtilbuddets regnskab	79.494	-448.188	-
Klubtilbuddets akkumulerede over- eller underskud	1.061.981	613.793	-

BESTYRELSENS KOMMENTARER

Forældrebestyrelsen tilføjer til klubbens resultater, at de oplever, at personalet ikke blot er professionelt, men også dybt engageret og brænder for at skabe et specialpædagogisk ungdomsmiljø, som tilgodeser den enkelte unge.

Bestyrelsen anerkender, at samarbejdet er styrket igennem den daglige kontakt med Klubben samt gennem bestyrelsens temamøder, forældremøder i teams og intro til nye forældre.

Medborgerskab er en meget vigtig indsats. Særligt hæfter bestyrelsen sig ved, at medarbejderne generelt arbejder med at lave tingene og aktiviteterne sammen med de unge og ikke bare for de unge. Bestyrelsen ligger særlig vægt på at vi bevarer denne tilgang.

Kommunikationsindsatsen, hvor nye tiltage har været indkøb af IPHons til grupperne, forældreIntra og IBG systemet i klubben har styrket den daglige kommunikation mellem medarbejdere, de unge og forældrene.

Forældrebestyrelsen er meget imponeret over den positive tilbagemelding f.eks. er 100% tilfredse med den pædagogiske indsats.

Forældrebestyrelsen er tilfredse med faldet i tallene på vold og trusler, særligt set i lyset af klubbens forebyggende indsats.

Bestyrelsen konstaterede at der er meget forskellige oplevelser af hvordan viden omkring deres barn deles mellem skole – klub – hjem. Så de vil gerne have mere fokus på den daglige videndeling omkring den enkelte unge – Hvordan sikrer vi sammen en optimal overlevering fra skole til klub i ungdom og fra VoksenHandicap enheder til Klubben?

BILAG 1: FREMMØDETILSYN KLUBBEN HOLME SØNDERGÅRD JULI- AUGUST 2017

Fremmødetilsyn Klubben Holme Søndergård juli- august 2017

Klubben Holme Søndergård er et særligt klubtilbud oprettet efter servicelovens §36. Målgruppen er større børn og unge, der på grund af betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne har et særligt behov for støtte, behandling m.v., der ikke kan dækkes gennem deltagelse i tilbud oprettet efter § 66 i dagtilbudsloven.

Kommunalbestyrelsen (PPR og Specialpædagogik) visiterer til og træffer afgørelse om visitation til plads i Holme Søndergård. Klubben modtager de unge i ungdomstilbud efter 7. klasse er afsluttet. Når den unge har afsluttet folkeskolen, kan den unge indskrives i Ungdom+(seniortilbud), hvor den unge kan være i klubtilbuddet til og med det 20. år.

I samarbejde med Magistraten for Sociale forhold og Beskæftigelse (MSB) er der etableret en midlertidig ordning som benævnes "aflastningsordningen".

Aflastningsordningen

Aflastningsordningen er målrettet unge som har været indskrevet i Klubben Holme Søndergård, og som efter afslutning af folkeskolen skal på efterskole/højskole, kan søge om at komme på ferieaflastning (i dagtimerne) i Klubben Holme Søndergård.

Aflastning søges gennem rådgiver i Socialforvaltningen i Aarhus Kommune, og bevilges for et skoleår ad gangen. Ferieaflastningen er med virkning fra uge 42 og frem til den 31. juli det følgende år, og følger Aarhus kommunes ferieplan for det aktuelle skoleår. Målgruppen i aflastningsordningen er for unge der endnu ikke er fyldt 21 år.

Understøttende undervisning

Holme Søndergård udfører, efter aftale med specialskolen Stensagerskolen, en del af Stensagerskolens understøttende undervisning. Den understøttende undervisning foregår i klubbens lokaler fra mandag til fredag fra 14-16.

Åbningstider i klubben

I ferier (uge 42, skolernes juleferie, uge 7(vinterferien, de tre hverdage op til påske, fredag efter Kr. Himmelfart og skolernes sommerferie frem til den 31. august 2017) holder klubben åben for alle medlemmer i tidsrummet fra klokken 8-16.30.

For unge der fortsat går i folkeskolen er åbningstiderne på hverdage mandag fra 16-17, tirsdag fra 15-19.30, onsdag fra 15-20.30, torsdag fra 15-19.30 og fredag fra 14-16.30. Der afholdes åbne weekender flere gange årligt.

De øvrige unge i Ungdom+ (seniorordning) er der klub alle hverdag, mandag fra 15-17, tirsdag, onsdag og torsdag fra 15-19.30 og fredage fra 14-16.30.

BØRN OG UNGE

Pædagogisk afdeling
Aarhus KommuneBørn og
Unge
Pædagogisk afdeling
Aarhus Kommune

Udvikling og Tilsyn

Grøndalsvej 2
8260 Viby J

Telefon: 23 38 01 55
Direkte telefon: 23 38 01
53

Direkte e-mail:
biho@aarhus.dk

Sagsbehandler:
Birgit Høg

Klubmedlemmer og deres familier kan orientere sig om klubbens aktiviteter og åbningstider på klubbens hjemmeside, www.klubbenhs.dk.

Tilsynet er forløbet over to dage. Det første af de to tilsynsbesøg, foregik den 5. juli 2017, i ferieperioden. Det andet tilsynsbesøg foregik den 5. september 2017 på en hverdag.

Tilsynsbesøg den 5. juli 2017

I orange gruppe sidder de unge i forskellige smågrupper. Nogle spiller spil med en medarbejder, en ung lægger puslespil og tegner, en ung hører musik i sine hørebøffer. Andre unge sidder sammen og snakker. På væggen hænger et stort skema hvor både unge og personale kan orientere sig om hvad der skal ske gennem dagen, hvilke unge der er mødt ind i klubben og hvilket personale der er på arbejde.

En ung kommer ind ad døren, råbende og frustreret. 2 medarbejdere går ham i møde. Den ene finder straks en kørestol til den unge, og en anden medarbejder afleder den unge med, at de skal gå en tur. Det vil den unge gerne og falder til ro. En pædagog fortæller, at personalet har viden om om, hvilke vifter af muligheder de har omkring den enkelte unge, for at minimere de unges frustration, og for at lette situationen for den unge og undgå magtanvendelser.

Ved tilsyn af medicinskab i orange gruppe ses, at de unge der har behov for medicin, har det i en boks med navn på. Ved gennemgang af medicinboksene, ses at der ikke er egenkontrol når medicin udleveres. I en boks er en enkelt pille pakket ind i film, og det fremgår ikke hvilken pille det er. I flere bokse ligger der små farvede bokse med piller i. Der er ikke angivet navn på indholdet, ligesom dosis ikke er angivet. Jeg taler med en medarbejder om dette og indskærper, at al medicin skal være i original emballage med angivelse af dato, dosis og navn på den unge der skal have medicinen. Det er de unges familier, der er ansvarlige for at sende medicin med de unge i original emballage.

I grøn gruppe er tre unge tilmeldt. En af de unge er på stuen. Den unge og en pædagog afventer besøg fra et kommende aktivitetstilbud der skal modtage den unge efter sommerferien. En anden ung volder bekymring. Den unge er sendt fra sit aflastningstilbud klokken 7.45 og er endnu ikke kommet i klubben hvor klokken er 9.25.

Ved gennemgang af medicinskabet findes alt i orden.

I blå gruppe sidder to unge i kørestole og en medarbejder/vikar. Den ene er en ung kvinde der græder. Hun er, får jeg at vide, i feriedøgnaflastning når hun ikke er i klubben, og hun sidder og ser film af sin familie på sin iPad, og kommer sådan til at savne dem. Medarbejderen gør et stort

stykke arbejde for at aflede hende, hvilket lykkedes over tid. Den anden unge får en perleplade han kan lave, det er "gave til mor". En 3. ung kommer ind og sætter sig, men rejser sig kort efter og går igen. Jeg spørger til hvad planerne er for disse to unge. De øvrige 7 unge fra gruppen er netop taget på tur. Jeg får at vide at "Vi skal bare hygge" i dag. Jeg spørger efter en dagsplan for de unge, men det er der ikke.

Ved gennemgang af medicinskabet får jeg oplyst, at der kun er en ung i gruppen der skal have medicin. Medicinen er pakket i en dosisæske fra apoteket. Der er egenkontrol. Det er i orden.

I klubben hænger der elektroniske informationstavler. På tavlen i dag ses at der er en ung kvinde der har 16 års fødselsdag, men ellers er der ikke informationer om hvilke muligheder der er for aktiviteter igennem dagen.

Sammenfattende.

Besøget er præget af at det er ferietid, og de unge skal finde sig tilpas med, at skolen er lukket, og der er en anden struktur i hverdagen. Der er en god og tillidsfuld tone mellem de unge og medarbejderne. I de to af grupperne er der en tydelig dagsplan. Ved tilsynsbesøget er en del unge ude af huset på ture, mens andre får ro og plads til at boltre sig i klubben. De forskellige medarbejdere, herunder vikarer, var velinformerede om hhv. reglerne for magtanvendelse, og at adgang til medicinskabene kun er for de faste medarbejdere.

Der er i de fleste grupper en tydelig visualisering af hvilke medarbejdere og hvilke unge der er til stede, og hvad der skal foregå. De unge der har behov for en individuel guidning, har egne skemaer med billeder/piktogrammer af hvad der skal foregå enten på dagen, eller blot den kommende time.

Lokalerne er indrettet med fokus på brugergrupperne. I nogle af grupperummene er der meget udsmykning, i andre grupper er der et mindre spraglet ungdomsmiljø, for at skåne de unge for mange forstyrrende indtryk.

Holme Søndergård er bygget til målgruppen, med mange både små og store grupperum. Over alt er der rent og pænt.

Tilsynsbesøg den 5. september 2017

Tilsynsbesøget havde til formål, at besøge ungdom+(seniortilbuddet). Klokket 15 er der 5 unge og 3 medarbejdere mødt. De unge er ankommet 15 minutter for tidligt, så personalet har haft travlt med at modtage de unge, få lavet skemaer m.m.

På en tavle er opsat dagens program når alle unge er mødt: Samling, pause med selvvalgte aktiviteter, aktiviteter i haven, spise aftensmad,

spille spil, klubdag (melde sig til forskellige aktiviteter på tvær af grupperne) og herefter skal de unge hjem. Klokkerne 16 er der ankommet 14 unge og der er 4 medarbejdere. En medarbejder fortæller, at der er unge der fravælger at komme i klub og tager hjem efter de har været på aktivitetscenter, derfor er det ikke altid nemt at tilpasse hvor mange medarbejdere der skal være på arbejde.

Når de unge ankommer til klubben, kommer de ind og hilser på personalet, ligesom de orienterer sig i forhold til hvad de skal og hvem der er i klubben. Et par af de unge spiller UNO med en medarbejder, et par andre unge sidder og taler sammen med en medarbejder. En af de unge leger med DUPLO, en anden ung sidder i et tilstødende rum og hører musik. Der er en fangeleg i gang og i det hele taget en virkelig god stemning mellem de unge og mellem de unge og medarbejderne.

En af pædagogerne kalder til samling. De unge står eller sidder, men er koncentrerede. Pædagogen byder velkommen til klubdag. Hun gennemgår hvad der skal ske, at de unge kan holde en lille pause, og bagefter er der mulighed for at gå i haven. Herefter kan de unge melde sig til praktiske opgaver, som borddækning, opvask, oprydning i haven og i klubben inden de skal hjem. De unge melder sig helt frivilligt til opgaverne. En anden medarbejder beder om en af de unge vil gå til postkassen og lægge post i. Pædagogen der leder samlingen understøtter alle informationerne med TegnTilTale. En ung mand sidder ved siden af mig. Han sidder med et piktogram i hånden. Han fortæller mig, at det er for at han skal huske at være stille. Han byder på kaffe. Han fortæller, at han i weekenden skal på Sleep over i klubben. Jeg beder ham fortælle om sleep over, hvad det er og han fortæller, at man på en sleep over hygger sig i klubben, man kan lave mad og købe slik til når man skal se Disney sjov. Lørdag skal man på travbanen og fodre heste, fortæller han. Herefter henter han en tre siders opskrift/skema der er udarbejdet til ham, hvor han ved hjælp af piktogrammer kan være forberedt på hvad der skal ske i dagene, hvornår han skal spise, hvad han skal lave, hvor mange dage han skal sove i klubben og at mor og far henter ham når det er slut. Da han er færdig med at gennemgå det hele, siger han at "jeg elsker at gå i klub".

Sammenfattende

Det er en rigtig god oplevelse at være sammen med de unge. Det er helt tydeligt, at de holder af at være i klub, og de unge udviser stor glæde over at mødes med hinanden. Ungdom+ er et tilbud der er forberedt meget grundigt, så de unge har mulighed for at mødes og være deltagende på egne præmisser.

Samlet vurdering.

Klubben Holme Søndergård er et godt specialpædagogisk tilbud for de unge. Der er et godt ungdomsmiljø med mulighed for mange aktiviteter for de unge. I alle sammenhænge i klubben ses forskellige former for støttesystemer, systemer der er rettede mod den enkelte unge eller gruppen af unge. Dette gør de fleste unge i stand til at være deltagende i de fleste aktiviteter, ligesom de unges mulighed for at være i et fællesskab med andre unge bliver muligt. Med medlemsgruppens mangeartede og svære problematikker minimeres konflikter og social isolation ved at planlægge hverdagen detaljeret og ved brug af individuelt tilpassede støttesystemer, noget Klubben Holme Søndergård er meget gode til. Klubben et vigtigt bidrag til at understøtte de unges mulighed for at klare sig så selvhjulpent som overhovedet muligt, at kunne være blandt andre, at klare at deltage i aktiviteter der ikke er selvvalgte, tage bus, lave mad og at vælge til og fra.

Klubben Holme Søndergård indberetter klubbens magtanvendelser til PPR og Specialpædagogik. Der indberettes meget få magtanvendelser

Personalet er veluddannet, og der pågår kontinuerlig efteruddannelse af personalet.

Birgit Høg

PPR og Specialpædagogik.